

Lublóváry György a Vigyázó-kastély kéményéből 52 antik ékszerrel adott elő

Lublóváry Györgyöt, a Vigyázó Múzeum volt gondnokát, aki pénteki kihallgatása során a vizsgálóbíró előtt bevallotta, hogy ő tulajdonította el a rákoskeresztúri kastély kincseit, szombaton délelőtt csendőrségi autón Rákoskeresztúrra vitték helyszíni szemlére

Lublóváry a Vigyázó-kastélyban az egyik kéménylyukból törülközőkbe csavart csomagokat húzott ki. A csomagokból egymásután kerültek elő a naggyértékű antik ékszerek. A vizsgálóbíró tanuként küldött és azonnal hozzáfogtak a drágaságok leltározásához. Összesen ötvenkét ékszer került elő: nyolc gyémántokkal díszített aranyboglár, kilenc értékes mentegomb, kilenc atillagomb, egy aranyozott ezüst kardöv,

egy arany kardhüvely gyémántokkal díszítve és huszonnégy darab különböző aranytű. Az eredményes helyszíni szemle befejezése után Lublóváryt a csendőrségi autón visszavitték a pestvidéki ügyészség fogházába.

Miután a vádlott mindent beismer, amint az iratok az ügyészségre érkeznek, megszerkesztik a vádiratot. A lefoglalt ékszerek az ügy jogerős befejezéséig a törvényszék letétihivatalában maradnak.

Dr Bernolák Nándor volt miniszter, Lublóváry György védője, szombaton beadványban lemondott a védelemről, azzal az indokolással, hogy a volt gondnok, amikor őt felkérte védőjéül, még neki is azt mondta, hogy teljesen ártatlan.

A TETT SZÍNHELYÉN...

Feljegyzések a Vigyázó-múzeumról, amelynek műkincseit évszázadok óta gyűjtötték a Vigyázó- és Podmaniczky-családok

A tett színhelyén most kakastollas csendőrök, szigorúarcú kéménykalapos detektívek kutatnak. A kastély előkelő csendjét mindúntalan felveri egy rendőrségi autó lármája, a termekben köpenyes emberek járnak vitrinről-vitrinre és leltározzák a csodálatos értékű műkincseket. Egy művészi ízlésű gazdag főúri család több nemzedéke élte a maga zártkörű életét, ezekben a termekben, amelyeknek minden freskója, minden vitrinje történelmi emléket lehel...

Most rendőri „színhely” lett a palotából, a hosszúszakállú, ariisztokratikus megjelenésű gondnokból pedig vádlott...

Az újságíró kutat emlékezetében. Tépett jegyzetek és a fakuló emlékek lomtarából lassan kiemelkedik egy kép.

1935 május vége... A rákoskeresztúri Vigyázó-múzeum kőfala előtt autó áll meg. Az autóból József főherceg száll ki, majd utána még három kocsi érkezik. Az urak a kertben gyülekeznek. Itt van Berzeviczy Albert, az Akadémia néhai elnöke, gróf Széchenyi Bertalan, Herczeg Ferenc, Lenhossék Mihály professzor, Lukinich Imre és a Magyar Tudományos Akadémia több tagja. Az előkelőségeket egy hosszúszakállú úr fogadja, Lublóváry György, a kastély gondnoka.

A gondnok nagy csontos kezével lelkesen gesztikulál:

— Fenséges uram — mondja a főherceg felé fordulva — a múzeum anyagát két család műkincseiből állítottuk össze. Eredetileg a Podmaniczky báróké volt a kastély, majd a Vigyázó-család tulajdonába ment át. Az örökhatágyó Vigyázó-Ferenc gróf úgy rendelkezett, hogy a két család műkincseiből múzeumot kell léte-

síteni. Több évig tartó restaurációs munka kellett hozzá, amíg most fenséged jelenlétében megnyithatjuk a múzeumot.

Lublóváry György jelenleg az ügyészség fogházában várja a döntést a további sorsáról.

Egy régidivatú arzenál

Az urak ezután végiglátogatták a termeket, amelyeknek anyaga évszázadok gyűjtési szenvedélyéről tett tanúságot. A két főúri család gyűjtési szenvedélye felbecsülhetetlen értékű műkincseket hozott össze a termekben.

Annakidején e sorok írója is végigjárta a bűncselekményt színhelyét.

Az első teremben azonnal megragadja a látogatót egy hatalmas serleggyűjtemény mintegy száz darabból. A gyűjtemény minden egyes darabja XVI. és XVII. századból származik, vérese ritka nagybecsű ötvösmunka. Ebben a teremben lapislazuli tálak, meisseni és altwienporcellánok és csodálatos gobelinek tanuskodnak az egykori tulajdonosok kifinomult ízléséről. Egy kis szalonban három Mányoki-portré függ a falon, de senki se tudja, hogy kit ábrázolnak. Valószínű, hogy valamelyik Vigyázó-óst és családját. Ugyanebben a szobában láttunk egy pompás, súlyos tölgyfából készült kelegyeladát, amely minden valószínűség szerint a Vigyázó-család egyik ősanijáé, Csák Borbáláé volt.

A következő teremben több mint ötven portrétől álló történelmi arcképcsarnok látható. Bulcsu vezértől Rákóczi Ferencig ott függnek a magyar történelem nagyjai. Ezt a képsorozatot 1820 körül festette az egyik Vigyázó gróf. Műkincs-

General v. Steuben
Huszonnégyéves
1837 február 12-án született. Az
utolsó táborvezető 18-20 nap
Ár 645,- pengővel
Különlegesen szép és értékes
szára a fűzői kiegészítők
az összes értékelt kiegészítőben
Fokozott hányalom a hajó
ajándékos helyén

Norddeutscher Lloyd Bremen
budapesti irodái
VIII., Baross tér 9. V. Vörösmarty tér 1
Tel. 1-334-12, 1-23-35. Tel. 1-423-50, 1-430-30

számba mennek a hihetetlenül finom, kecses fayence-kályhák, amelyek karcú rézlábakon állanak.

A fegyverterem nemcsak az anyag bőségével, hanem az egyes darabok muzeális értékű ritkaságával is meglepi a szakértőt. Az utolsó évszázadok minden vágó, szűrő és löfegyvere képviselve van ebben a régimódú arzenálban. Csodálatosan finom kar-

A legjobb
HARISNYÁT
egész évben árusítjuk
ezekből összegyűlt
körülbelül
4000 pár
harisnyát kis hibával
a vásár tartamára
1 pengőjével adom!
Finom gyapjú poulowerek és
mellények 4.-, 6.- és 8.- pengő
Egész finom
gyapjú kötött ruhák **10 pengő**
HEILIG
HARISNYA HÁZ
Rákóczi-ut 26
a jó minőségek szaküzlete

dok, pallósok, török, tiszta ezüsthől készült pisztolyok. Vannak itt lófarkkal díszített török lándzsák, janicsárkardok, albán handzsárok. A gyűjtemény legértékesebb darabja azonban kétségtelenül Murát nápolyi király kardja.

Napoleon ajándéka

Hogyan került a nápolyi király kardja a rákoskeresztúri Vigyázó-palotába? A történetnek nem minden szála van teljesen felderítve. Annyi bizonyos, hogy valamelyik Vigyázó-ós Napoleontól kapta ajándékba bizonyos szolgálatoért. Murát király ugyanis egyik marsallja volt Napo-

leonnak, később pedig sógorságba került vele. Napoleon tőle kapta ajándékba a finomívvú kardot, amelyet azután a magyar grófnak ajándékozott.

A gyűjteményben található még *Illés-házy* nádor kardja is, továbbá egy finom acélláncszemekből fonott páncéling, amelyet az egyik Vigyázó viselt a törökök elleni harcok idején.

Gyönyörű látvány a múzeum keleti szobája. Művészi kivitelű kínai vázák, indiai csecsebecsék, bronztálak, szobrok halmozódnak fel itt pazar gazdagságban. Külön szobát foglal le a ritka és a maga nemében szinte páratlan zsebóragyűjtemény, amely több száz darabból áll. *Minden elképzelhető alaku zseborát megtalálhatunk itt a gömbformától a hengeralakig és minden anyagból, a fától kezdve az aranyig.*

A hosszúszakállú gondnok nem tett különös műízlésről tanulságot, amikor az aranyórákat részesítette előnyben. Tudniillik, *ebből a gyűjteményből mintegy tizenöt darab aranyórát zálogosított el.* Tisztes, patriarkális szakállá megtevesztett mindenkit, az örökhagyót éppen úgy, mint az Akadémia urait.

A sors különös iróniája, hogy később éppen ez a szakáll lett a veszte. A zálogházi becsüsök ugyanis a szembesítés alkalmával azonnal felismerték hosszú szakálláról azt az urat, aki náluk ritka antik műtárgyakat zálogosított el. Ilyen kuncsaftjuk nem mindennap akad, hogynem emlékeztek volna rá!

Műemlékek a zálogházban

Meghitt családi sarok, amelyben a kegyeletes érzésű gondnok az örökhagyó édesanyjának: *Podmaniczky Zsuzsanna*-nak néhány ruhadarabját állította ki. Az akkori divat szerint *Podmaniczky Zsuzsanna* a bálokon selyem csipkéből készült harisnyát viselt, amelyet Párizsból hozatott. Akkoriban egész vagyonból. Brüsszeli csipkék gyűjteménye egészíti ki ennek a szobának anyagát.

Gyönyörű vitrinben látható egy díszmagyar, amely gróf Vigyázó Ferencé volt. A díszes dolmány öve gyémántcsatokkal van kirakva és gombjait is gyémántok díszítik. Ez a díszmagyar magábanvéve is vagyont ér, de emeli értékét az ugyancsak gyémántokkal kirakott hüvelyű kard. A mellette lévő vitrinben *óriási méretű futárcsizma látható.* A diplomáciai futárok használták ezt a csizmát, amelyben akár két láb is belefért. A futárok napokig utaztak fagyban, hóban, gyorskocsikon és farkasbőrrel bélelt csizmával védekeztek a hideg ellen.

A futárcsizmákat nem bántotta *Lublóváry*, arra nem ad semmit a zálogházi becsüs. A gyémántokkal kirakott gombok közül 26-ot elzálogosított.

Ha még néhány évig nem fedezik fel a hiányokat, akkor a takarékpénztár központi zálogházában egész csinos Vigyázó-múzeumot lehetett volna összeállítani...

Nógrádi Béla